

Handlingsplan for aktiviteter i regi av Geovekst-forum 2027 og framover

Foto. Bård Asle Nordbø – Statens vegvesen

Innhold

1.	Introduksjon og organisering	3
1.1	Endringslogg	3
2.	Innledning	3
3.	Utfordringer og prioriterte tiltak	4
3.1	Generelle og gjennomgående	4
3.2	Samfunnssikkerhet og beredskap	6
3.3	Klima, miljø og naturforvaltning	6
3.4	Kommune- og distriktsutvikling	7
3.5	Samferdsel og infrastruktur	8
3.6	Innovasjon og næringsutvikling	9
4.	FOU-strategi	10

1. Introduksjon og organisering

1.1 Endringslogg

Versjon	Dato	Utført av	Grunnlag for endring
1	15.06.2020	Siri Oestreich Waage, Kartverket	Eablering av dokument
2	11.03.2021	Geovekst-forum	Årlig gjennomgang
3	07.09.2022	Geovekst-forum	Årlig gjennomgang
4	08.06.2023	Geovekst-forum	Årlig gjennomgang (godkjent 20230701)
5	2024	Geovekst-forum	Årlig gjennomgang
6	04.09.2025	Geovekst-forum	Revisjon, med tilpassing til Hoveddokument
7	01.09.2026	Geovekst-forum	Årlig gjennomgang

2. Innledning

Handlingsplanen inneholder prioriterte aktiviteter for Geovekst-forum de neste fire årene. Planen revideres årlig i henhold til milepæler i årshjulet for oppstart av arbeid med geodataplanlegging i fylkene. Fylkesgeodatautvalgene skal se til denne planen som grunnlag for arbeid med fylkenes geodataplaner. Vi vil fokusere på det som primært har vært og er Geovekst-samarbeidets hovedfokus, nemlig å etablere, vedlikeholde, forvalte og distribuere et tilfang av tematisk oppbygde databaser basert på nasjonale, systemuavhengige standarder for å dekke samarbeidspartenes behov.

Handlingsplanen har som mål å organisere og synliggjøre Geovekst-forums viktigste aktiviteter og fokusområder, tydeliggjøre omforente tiltak med ansvar og rollefordeling, samt prioritere tiltakene opp mot hverandre. Dette for å legge til rette for god og realistisk gjennomføring med tanke på tid og ressurser.

Handlingsplanen beskriver prioriterte tiltak i henhold til utfordringer. Tiltakene i handlingsplanen er strukturert etter samfunnsområder fastlagt gjennom vedtak i Samordningsgruppa. Inndelingen skal bidra til å synliggjøre hvilke forvaltningsområder Geovekst-data særlig understøtter, og gi en struktur for prioritering og oppfølging av tiltak.

- Samfunnssikkerhet og beredskap
- Klima, miljø- og naturforvaltning
- Kommunal- og distriktsforvaltning
- Samferdsel og infrastruktur
- Innovasjon og næringsutvikling

3. Utfordringer og prioriterte tiltak

3.1 Generelle og gjennomgående

	Utfordring/Tema	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist	Status
3.1.1	Utviklingen av fellesløsningene	Delta og være en aktiv bidragsyter i utviklingen av nye forvaltningsløsninger for «våre» data. Sikre at de rette folkene deltar inn i styringsmodellen for Norge digitalt fellesløsninger, som vil være en viktig premissgiver for utviklingen av fellesløsningene fremover.	Geovekst-forum	Løpende	
3.1.2	Finansiering og videreutvikling av Geovekst-samarbeidet, uavhengig av konjunkturer og partenes varierende budsjetter	Oppfordre partene (kommunene) til å utarbeide egne geodataplaner eller strategier for å sikre økonomi til kartleggingsprosjekter og forvaltning av data.	Kartverket regionalt	Løpende	
3.1.3	Forståelse for verdien av Geovekst-samarbeidet hos partene og i samfunnet generelt	Markedsføre samarbeidet regionalt – belyse samfunnsnyttene av arbeidet.	Geovekst-partene/ Kartverket regionalt	Løpende	
3.1.4	Økende interesse fra andre etater/miljøer som ønsker samarbeid	Håndtering av denne interessen må tas i Geovekst-forum. Vi følger vedtatte rutiner/prosess for saksbehandling.	Geovekst-forum	Løpende	

	Utfordring/Tema	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist	Status
3.1.5	Generell mangel på fagfolk både i stat, kommune og privat bransje. Dette vil påvirke kvaliteten på dataene våre over tid.	Fagmiljøet (Geovekst-partene) må være synlig hos utdanningsinstitusjonene. Sommerjobber - gi studenter spennende oppgaver som viser viktigheten av fagområdet. Bringe fram gode tema til studenter som skal skrive bachelor- og masteroppgaver.	Geovekst-partene	Løpende	
3.1.6	Dekker dagens datasett og tjenester Geovekst-partenes behov?	Gjennomgang av dagens datasett opp mot samfunnsområdene. Vurdere kost/nytte, eventuelle justeringer/forbedringer for hvert datasett og om behov dekkes av andre data. (se sammenheng mellom handlingsplan og kvalitetsplan. Hvorfor hever vi kvaliteten på dataene? Hva skal det brukes til. Ta opp dette punktet i GV-forum)	Geovekst-forum	2027	
3.1.7	Grove feil i dagens HREF-modell (høydereferanse-modell)	Oppdatere HREF-modellen med forbedrede høyder fra nymåling. Konsekvensutredning utført i 2026 av Geodesi med representanter fra partene og vedta plan for innføring i 2027.	Kartverket v/Geodesi, Geovekst-forum	Videreføres i 2027	
3.1.8	Utilstrekkelig/ikke oppdatert forvaltningsinformasjon om FKB-data og Geovekst-kartleggingsprosjekter på Geonorge - Forvaltningsinformasjon	Avklare partenes behov for informasjon knyttet til forvaltning av FKB-data og status i Geovekst-prosjekter. Sjekk om det er mulig å realisere endringer innenfor nåværende teknologi og dagens økonomiske rammer (endring av dagens løsning)	Kartverket	Videreføres i 2027	
3.1.9	Krevende for landsdekkende parter å få oversikt over økonomi	Sjekk ut muligheter for parts-tilpassede rapporter fra økonomisystemet til Kartverket.	Kartverket	2027	

3.2 Samfunnssikkerhet og beredskap

	Utfordring/Tema	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist	Status
3.2.1	Sett i lys av dagens geopolitiske situasjon - Hva skal vi tilgjengeliggjøre av «sensitive» data?	Definere hva som er/ikke er sensitive Geovekst-data og hvordan disse kan skjermes	Geovekst-forum	Tiltakene revideres hvert år	
3.2.2	Tilpasse oss utfordringer knyttet til implementering av High-Value Data/Open data Directive	Utvikle et datasett som tilfredsstiller minimumskravene etter implementeringen av High-Value Data/Open data Directive i norsk rett	Geovekst-forum	Avhengig av politisk vedtak	
3.2.3	Beredskap - Data er lagret sentralt, hva gjør vi en krisesituasjon?	Geovekst-data, en del av beredskapspakka: • Lokale kopier? • Hvilke datasett bør man ha? • Beredskapsmanual for kommunene? • Beredskapskartlag på Norgeskart?	Geovekst-partene	Løpende	

3.3 Klima, miljø og naturforvaltning

	Utfordring/Tema	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist	Status
3.3.1	Behov for oppdaterte data og tidsserier på høydedata i utsatte områder	Bidra til å etablere en plan for oppdatering/vedlikehold av høydedata. Jobbe for en stabil finansiering til vedlikeholdet av høydedata.	Geovekst-forum	Tiltak revideres hvert år	

	Utfordring/Tema	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist	Status
		(Følge med på hva som skjer med Sømløs terrengmodell. Skal Geovekst fortsatt bære kostnader til vedlikehold/oppdatering?)			
3.3.2	Kontroll på hvor vannet tar veien, gitt et endret klima	Utrede behovet for et blåstrukturkart og hva et blåstrukturkart skal svare ut. Oppdateringsrutiner - data oppdateres flere steder og systemer bør «snakke sammen» Rapport overvann og kritiske punkt – følge opp tiltak som kan komme etter behandling av rapporten. Dreneringslinjer – 1.versjon er etablert. Ajourføres ved gjennomføring av Geovekst-prosjekter Kritiske punkt – oppdateres gjennom Geovekst-prosjekter.	Geovekst-forum Geovekst arbeidsgruppe vann	2027	
3.3.3	Oppfølging av eventuelle funn og behov i Nasjonal klimasårbarhetsanalyse fra Miljødirektoratet som skal lanseres i begynnelsen av 2027	Følge opp det som eventuelt berører Geovekst	Geovekst-forum	2027	

3.4 Kommune- og distriktsutvikling

	Utfordring/Tema	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist	Status
3.4.1	Sikre kvalitet til et oppdatert kartverk (grunnkart/situasjonskart) som tilfredsstiller kommunenes	Tilrettelegge og få alle kommunene med på et godt kontinuerlig ajourhold og sørge for at datakvaliteten dekker behovet.	Geovekst-kommune	Tiltakene revideres hvert år	

	Utfordring/Tema	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist	Status
	behov for søknad etter Plan og bygningsloven og Kart og planforskriften Se også kap. 3.1.6	Sørge for gode rutiner og beskrivelser for FDV-arbeidet. Sørge for å gjennomføre nødvendige kurs i FDV-arbeid for partene. Følge opp med tiltak i Geovekst kvalitetsplan	Kartverket regionalt		

3.5 Samferdsel og infrastruktur

	Utfordring/Tema	Tiltak	Ansvar	Tidsfrist	Status
3.5.1	Manglende oppdaterte data etter gjennomførte samferdselsprosjekter	Tydeliggjøre rutiner for ajourføring ved nykartlegging og ved dataflyt fra anlegg til SFKB, spesielt viktig ved anlegg der flere infrastruktureiere er involvert. (Nye veianlegg fra NVDB legges inn i FKB-Tiltak	Geovekst-forum (arb.gr. Veg) + Bane, Geovekst FKB arbeidsgruppe	2027	
3.5.2	Geovekst-partenes behov for forvaltning av et komplett vegnett, samt relaterte objekter som stikkrenner, kulverter, belysningspunkt etc. Se også kap. 3.1.6	Avklare hvordan objekter som inngår i både FKB og NVDB skal forvaltes fremover. Avklare forholdet mellom nye krav som stilles i Veg- og trafikkdataforskriften og krav som stilles i FDV-avtalene med tanke på forvaltningen av navigerbart vegnett i SFKB og NVDB.	Geovekst-forum	2027	
3.5.3	Infrastruktur (verdivurdering av ledningsdata fra GAP-analysen)	Kort sikt: Gjennomføre revisjon av FKB-Ledning (K.1.1) Avklare hva som leveres fra fagsystem og hva som fanges med fotogrammetri (K.1.2) Lang sikt: Kvalitetsforbedrende tiltak – punktene K.4.1.-K.4.6 fra GAP-analysen	Geovekst-forum v/GLA-gruppa	2027	

3.6 Innovasjon og næringsutvikling

Ligger utenfor Geovekst-samarbeidets mandat i dag. Geovekst ønsker å tilgjengeliggjøre data for bruk til innovasjon og næringsutvikling.

Et ledd i innovasjon og næringsutvikling er forskning og utvikling. Å stille gode data til rådighet i forskning og utvikling bidrar til økt verdiskapning både i offentlig og privat sektor. Akademia er en viktig kilde til nyskaping og innovasjon.

Geodata (Geovekst-data) skal stimulere innovasjon og verdiskaping gjennom effektiv tilgang til data og enhetlige løsninger, slik at man legger til rette for nye tjenester og datadrevne produkter. Det må sikres at forvaltningen har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse slik at data er tilgjengelig for næringslivet.

Geovekst-forum bidrar med økonomisk støtte i FOU-prosjekter som er til nytte for vårt arbeid.

4. FOU-strategi

FOU strategien angir føringer for FOU aktivitetene til Geovekst. Målet er å konsentrere FOU-innsatsen inn mot en felles retning og skal belyse sentrale utfordringer og muligheter innen interesseområdene til Geovekst. Dette sammen med kost nytte perspektivet danner grunnlaget for hvilke FoU-aktiviteter som skal prioriteres. FOU områdene som prioriteres deles inn i tre forskningstemaer:

1. Tidsoppdatering: «**Hvordan redusere tiden fra en hendelse skjer til kartet er oppdatert?**»

Bakgrunn: Nøyaktige og oppdaterte kartdata er avgjørende for god saksbehandling, arealforvaltning, planlegging mm. Likevel kan det i dag gå lang tid fra en hendelse skjer i terrenget til endringen oppdateres i kartet. Kartverkets statusrapport (2025) peker på at norske kartdata ofte er utdaterte. Dette er bekymringsfullt når kartene beskriver fenomener der endringstakten er høy. Samfunnet etterspør tidsoppdaterte kart.

2. Datafangst: «**Hvordan kan vi kombinere og optimalisere bruk av ulike sensorer og plattformer for effektiv kartlegging etter brukerbehovene?**»

Bakgrunn: Dagens kartlegging baserer seg i stor grad på bruk av en sensorkilde pr kart objekt. I dag har vi tilgang på mange ulike sensorer og plattformer (satellitt, fly, droner, mobile systemer, IoT, mm) som innehar viktig informasjon om kartobjektene. Ved å kombinere ulike datainnsamlinger kan vi øke informasjonsmengden til hvert enkelt kartobjekt (tidsoppdatert, detaljrikdom og egenskapsinformasjon).

3. Datautnyttelse: «**Hvordan kan vi utnytte ulike datakilder for å etablere pålitelighetsanalyser og endringsdeteksjon?**»

Bakgrunn: Endringsdeteksjon handler om sammenligning av data fra to eller flere tidspunkt. Dette kan danne grunnlag for statistiske beregninger som kan gi oss informasjon om kartet og kartobjektene nøyaktighet og fullstendighet. Denne informasjonen er viktig for brukerne for å kunne dokumenter hva kartdataene kan brukes til. Informasjonen er også viktig for å dokumentere behovet/planlegging av fremtidig datafangst (tid, sensor, plattform, mm).